

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes. szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-ter 1.**
Egyes számok kaphatók: a "dohánytászákból".

Batthyány gróf ipartelepei.

Ujra és újra élvezettel olvastam a Fejérmegyei Napló legutóbbi cikkét, a mely Batthyány gróf nagyszabású ipartelepeiről, a mészégetőről, a kötőrőről és a bányáról nyújt részletesebb, okos tájékoztatást. Aztán nagy lelki gyönyörűséggel olvastam és hallottam, hogy a nemes gróf teljesen ismeri az ő ipari vállalatának minden idegét, minden rejtelmét, szívesen, szinte lelkesedéssel ismerteti annak előtörtetését az akadályok között. Látom finom, előkelő alakját, tudom, hogy a magyar politikában, az országot mentő nagy dolgokban éppen úgy odaállhat a vezéri zászló mellé, mint legjobbjaink, de a helyén van akkor is, a mikor egy üzleti vállalat anyagi előrenyomulását az ő tudásával és szorgalmával kell eszközölni. Még jobban tesszik, hogy Batthyány gróf ipartelepe nemcsak Magyarországon, hanem a külföldön is mind több szállal fűződik erősebbre.

Aztán eszembe jut a kép, a melyet Csehországban láttam, mikor az Elba völgyén keresztülutaztam. Egyik gyár a másikat éri. A kik a gyárakat vezetik a hét és kilenczágú aranykoronáknak is büszke tulajdonosai: bárók és grófok, a kik ott ülnek az irodákban, dolgoznak, tárgyalnak, üzleteket kötnek — és nem lesznek kisebbek.

Amerika vallásossága.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Nálunk a legutolsó kétfallábú ujság-írócska nemzeti missziót, kulturmunkát teljesít, (ő azt hiszi), ha a kath. Egyházon egyet rughat, ha papjait, intézményeit meggyanúsíthatja; ott az ujságok, mint a közvélemény hordozói nemcsak szívesen támogatják az egyháziakat munkájukban, hanem mintegy védelmezői lesznek akkor, a mikor következetes hallgatásukkal megakadályozzák az esetleges hibák kitrombitálását, amely végtére mindenütt lehetséges, ahol emberek vannak. Természetes, hogy ezt nem az Amerikában megjelenő magyar lapokra, hanem a másnyelvű lapokra értem. Ő, a magyar lapok azok hívek önmagukhoz, s a hazai erkölcsökhöz. Különösen némelyik jóformán minden számban feltrancsiroz valamely egyházi intézményt és személyt olvasóinak. Sokszor oly buta indokok alapján, hogy valóban számitania kell olvasóinak korlátoltságára, hogy nem látnak át a kicsinyeskedő személyeskedés, rosszlelkűség és fajgyűlölet szitáján.

Eszembe jutnak amerikai tapasztalataim, a mikor az ingujjra vetkőzött dolgozó, vesződő gyártulajdonosokat, mint sok-sok száz millió tulajdonosait mutatják be.

Istenem! milyen dúsgazdag ország a mi hazánk! Van mindene, mint a tejjel-mézszel folyó Kánaánnak. Völgyeiben, hegyeiben megterem minden, a mit szem-szaj kíván — s mégis Európa természetileg leggazdagabb országa létre Magyarországot neveli százezrével a kivándorlókat Amerika számára.

Miért? Mert a földmivelés, a melyre a mi hazánk eddig támaszkodott, megszünt dúsan jövedelmező forrás lenni, — 2—3-percentet hoz csupán; mert a kevés pénzüket százmilliókban, sőt milliárdokban a külföldnek küldjük zsákmányul; mert fő és középnemességünk nagy része ma is azt a szerepet játssza, a mit az urbériség eltörlése előtt játszott, a mikor gondolkozás nélkül költötte el a jövedelmét, a mit jobbgyai az ölébe hordtak.

Igy fönn és lenn veszítjük a vért is, a pénzt is és helyet aduik ügyesebb, élelmesebb embereknek, akik könnyű szerrel aratnak diadalt ott, ahol nekünk kenyér se kerül.

Ezért örül a lelkem, mikor Batthyány gróf ipartelepeiről olvasok s arról, hogy ennek a dúsz aranybányának az összes

emelytői magának Batthyány grófnak a kezében vannak.

Ez kell nekünk. Az iparnak és kereskedelemnek felkarolása. Ne csupán úgy, mint a hogyan a néhai szépemléki, Zichy Jenő gróf cselekedte, hogy valósággal égett, mikor a magyar iparosok, ügyeit elő kellett mozdítani, de nagyterjedelmű birtokán — a mint tudom — nem volt egyetlen ipartelep, amely lelkes és hozzáértő urának az aranyak garmadait teremté volna. A mi főuraink óriási birtokain tömegtelen kincs van a földben, amit csak, ki kell onnan bányászni, hogy a gazdájának pénzt, tőkét teremjen, illetőleg a környék népeit a földmivelésnél, jövedelmezőbb keresetforráshoz juttassa, illetőleg ne csak 5—6 héten adjon neki munkát, hanem télen-nyáron foglalkoztassa. Akkor nem, megy majd a mi magyar népünk, sereggestől Amerika felé, ahol télen-nyáron munkában állva, rendszeres keresethez szokva, aranyországnak nézi az idegen területét.

Ennek a nagy nemzeti munkának a kulcsa jelenleg a mi magyar mágnásaink-nak a kezében és hatalmában van. Nekik vannak területeik, a melyeken az a munka talaja készen áll, nekik van hozzá pénzük, vagy legalább is hitelük, hogy a munkát megkezdhessék és a most paragon heverő területből milliárdokat aknázzanak ki.

Mindig büszkén gondolok ilyenkor

A kath. Egyház nem régi Amerikában. Létezni előbb is létezett, de határozottabban a múlt század ötvenes és hatvanas éveiben kezdett kifejezősége. Az akkori vallásilag kifejtett társadalom, tehát protestáns társadalom nemcsak szívesen nem látta, sőt minden lehető módon gátat vetett az útjába. Persze a társadalom s nem az állam törvényei. Azok megadták az egyháznak a szükséges szabadságot s ez a szabadság, vagyis az erők kifejtésének szabad joga határtalanul kedvezett az egyháznak. A mit Angliában megtiltottak neki, hogy templomokat építsen, hogy misét mondasson vagy halgasson, hiszen néhány évtizeddel ezelőtt teljes vagyonának elvesztésével lakolt az, a ki ily szörnyű büntényben résztvett — az itt szabadságában állott. Ennek lett a következménye, hogy az Egyház ma Amerikában a hívő népek legalább felét számitja tagjai közé.

A tíz év előtti népszámlálás szerint a katolikusok száma tizenkét millió volt. Itt nem a hivatalos népszámlálást értem, mert abban a százféle statisztikai rovat mellett csak egyedül a vallásnak nem került rovat. A statisztikát maga az egyház készítette, természetesen csak azokat számitva tagjai közé,

a kik az egyházhhoz tényleg, vagyis áldozataik révén is hozzátartoznak.

Ez tíz év előtt történt. Azóta a nagymérvű kivándorlásokkal, a katolikusok normális szaporodásával az egyház hívőinek száma meghaladja a 20 milliót, sőt a legújabb akvizícióval, a philippini szigetek népeivel bizonyára túlhaladja a 25 milliót is. Óriási ez a szám, ha elgondoljuk, hogy az Egyesült Államok lakosságának fele, a legutóbbi népszámlálás szerint tehát legalább 40 millió ember egyáltalán nem tartozik semmiféle nyilvános vallási társulathoz, vagyis vallástalan, nincs megkeresztelve vagy pedig maga készít magának egy speciális vallási meggyőződést, a melyről önmagának, meg az Uristennek ad számot.

A katolikusok zömét az Angliából kivándorolt írek, ajsírok képezik, akik a múlt században 1821-től 1890-ig 5—6 millió lélekre tehető számban vándoroltak ki a „jólelkű” angol kormány atyáskodása előtt. Vallási meggyőződésük erőssége szerint talán a világ legjobb katolikusai, akár a tiroliak, a kiknek vallásossága éppen nem a külsőségekben, nem valami érzelmi vallásosságban, hanem az egyház törvényeinek komoly és

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Nagy választék ág- és asztalneműekben,
színes és fehér barchetok stb.

olcsó, szabott árak mellett.

Mai lapunk 6 oldal.

00000547

Zichy Aladár gróf miniszterre, aki nagy gondalmot létesítve a saját és az egész környék gabonáját őrleli, s a közvetítő kereskedelmet mellőzve, közvetlenül férkőzik a vevőhöz és maga könyveli el a részére jutott jövedelmet.

De kivüle és Batthyány Lajos grófon kívül hány mágnás van Fejérmegyében, a ki az új kornak ezt az intő, sőt parancsoló szavát megértette, a ki nemcsak érdeklődik, hanem cselekszik és munkába is áll? A ki teltette magát azon a régi gondolaton, hogy a pénzkeresés nem áll jól a fényes sokágú koronához.

Ha erre gondolok, mindig eszembe jut az a fiatal magyar mágnás, a kivel Amerikában találkoztam, a ki pár esztendővel ezelőtt mint nyalka huszártiszt Magyarországon játszott a nagyurat és élt passzióinak, most pedig Amerikában lehetetlen vállalatok részvényeivel házal azoknál a szegény magyaroknál, a kiknél érzi, hogy megakad még egy-két dollár. Elmondta az itthoni élményeit, azt, hogy az ő ezredében csupa hercegből, meg grófból, meg báróból állott a tisztikar s csak egyetlenegy volt közöttük, a ki nem volt egyéb csak Lówy. S a gróf ur igen jól mulatott ezen a szellemes ötleten. Csak egyet felejtett el. Azt, hogy az a Lówy, szépen beleült valami grófi birtokba — mert dolgozott, a gróf ur pedig kiment Amerikába részvényt árulni — mert nem dolgozott, hanem csak lumpolt.

Mert mi meglegszünk azzal, hogy minden tönkretűlésért összeszidjuk a zsidót, de elfelejtjük, hogy munkával, verejtéssel, takarékoskodással sokkal többre mennénk, mint hogyha a Lóvyket, meg Khonokat szidjuk.

Bilkei Ferenc.

következőes megtartásában áll. Az ajris csak a legnehezebb s igazán menthető esetben mulasztja el a vasárnapi szent misét, évenként nem egyszer, hanem többször, közülük igen sok vasárnaponként gyónik, sőt naponta, és áldozik. Osodálatos ragaszkodással és tisztelettel viseltetnek papjairól, egyházuk föntartására pedig annyit áldoznak, a mennyire talán csak a középkor hitvallói, illetőleg hatalmasai voltak képesek.

A többi népek katolikuskai az ajrisok szabályai szerint alakultak át. Először elvesztették nyelvüket, aztán lassankint beolvadtak az amerikai ajris katolikusok gondolkodásmódjába és szokásaiba. Így járt 7 millió német s az amerikai magyarok azt mondják, hogy így fognak járnai a magyarok is.

Amerikában az áldozatkétség külső hőmérője a vallásos gondolkozásnak, ott az egyháznak nem 5 parancsolata van, hanem 6, a hatodik a templomok és az Egyház anyagi támogatására kötelez. A ki nem látta, szinte hinni sem tudja, hogy mennyi áldozatot hoz az amerikai hívő templomára s annak fönttartására. Azalatt az 50—60 év alatt, a mióta Amerika lakossága háromszorosára, négyeszeresére emelkedett, olyan templomok is épültek Amerikában, a melyeknek szépségére a jövő század is büszke lehet. A new-yorki szent Patrik templom pl., a melyet mint mondani szokták, az ajris szölgőlök öt centjéből (öt krajcár) építettek fel, a világ legszebb templomai közé sorolható.

(Folyt. köv.)

Megyéspüspökünk a sajtóért.

Főpásztorunk, apostoli szava ismét megcsendült. Ezuttal arról, a mi nekünk mindennapi munkánk, önfelelőző fáradozásunk Október első vasárnapját, a holnapi napot a kath. sajtó céljaira kívánja szenteltetni. Erre adta ki pásztorlevelét, a melyből olvasóink okulására is közöljük a következő megszívlelendő részletet.

„... Fölhívom kedves papjaimat, hogy álljanak be apostoli lelkük s buzgalomuk legjobb erőivel e nagy érdek, a sajtó szolgálatába. Gyámoltsuk, segítsük a jó sajtót, szóval, tollal, pénzzel. Ebresszük fel községünk s vidékünk érdeklődését helyi vonatkozású hírek s cikkszolgálatával s szellemi munkánkkal is hassunk oda, hogy a jó sajtó igazán jó legyen, nemcsak irányzatát, de tartalmát s szintjét tekintve is. Elismerem én is, hogy ez a jónak mondott sajtó sok tekintetben nem felel meg jelzőjének, annak a nagy szónak, hogy jó, s közreműködésünkre is van szükség, hogy az igazán jó legyen. Annyi bizonyos, hogy már eddig is nagy haladást észleltünk sajtónk terén s ha közreműködünk, akkor nemcsak pártoljuk, de javítjuk is s emeljük is sajtónkat.

Ne panaszkodjunk k. fiaim, hanem tegyünk s ha panaszkodunk is, tegyük azt ne lemondással, hanem bizalommal, tegyük azt oly helyen s oly célzattal, ahol s ahogy a panasz is a tettes szolgálhatja, a bajt javíthatja s mindenekelőtt a kedvet, az írói, a munka és vállalkozási kedvet emelheti.

Hál' Istennek, egyházmegyénk papsága érte szót, lelkesül, áldoz s csak azt kívánom, hogy ez a dicséret ne csak morális általánosságban szóljon az egyházmegyéről, hanem igaz legyen minden egyes papról, — hogy minden egyes papról elmondhassuk, hogy érzi az idők szükségletét, érte a jó sajtónak fontosságát, értékelt a hit s erkölcs összefüggését az olvasmányokkal általában s a sajtóval különösen. Járasson minden papunk jó lapot, adja meg a jó ügynek először is a jó példa adóját, — bvidítsa híveit, intelligenciát és polgárokat társadalmi érintkezésben is jó lapok járátására s mutassa ki érdeklődésével is, hogy mennyire szívén hordozza azt a nagy, szent ügyet s nem pártpolitika érdekében, hanem azért, mert a minden pártpolitika fölött álló nagy érdek, az erkölcsi példára nem enged.

Ugyancsak e célból rendelem el az ugynevezett sajtó vasárnapot. Legyen vasárnapunk a rossz lapok penészflórája ellen is; legyen az a nap igazán vasárnap, emelkedett érzések s áldozatkész lelkesedésnek napja — itéletnapja az alávalónak s a rossznak. Segítsük népünket arra a magaslatra, hogy saját maga erkölcsi érzékével cenzurálja meg a rossz sajtót. Hivatalos cenzura nincs, de erkölcsi legyen.

E vasárnapon a szentbeszéd is az olvasmányokról s a sajtóról szóljon, tüntessük ki azt, hogy mint rombolja a rossz olvasmány észrevételül is a hitet s mint rendíti meg alattomosan, vagy frivol arcátlansággal a jó erkölcsöt, — mutassunk rá, hogy nemcsak kezét és arcot, hanem a képzeletet is lehet bepiszkítani, kezét és arcot sárral, képzeletet piszkos olvasmánnyal s hogy könnyű mosni kezét, de nehéz mosni lelket; mutassunk rá, hogy a rossz lapok hírszolgálat „kulturális szemlétembokat” hord össze s az embert inkább az emberi alávalósággal s bűnrel, mint az élet tiszteletreméltó jelenségeivel foglalkoztatja s valamiképp az emberiség utálatára neveli. — Nyomatékozzuk, hogy kötelességünk védekezni a rossz sajtó ellen, mert a közöny e

részben elmaradt öntudatlanságot, a pártolás pedig határozottan bünt jelent.

Sajtó vasárnapot egyházmegyében október első vasárnapját tűzöm ki. Ne sóhajljuk az áldozatot mi se, hívőnk se, sőt neveljük magunkat arra az érzésre, hogy mikor jó lapra költünk, akár csak az Isten oltárára tennők le adományainkat. Mert mit használna végre is az istentisztelet a templomban, ha a templomon kívül a bünt szolgáljuk s mire való a vallásosság, ha tiszta erkölcsöt nem érlel? A hit cselekedet nélkül holt s egyike a legidőszertibb jó cselekedeteknek a jó pártolása; tegyük hitből s hitért!

Harc a tudóvesz ellen.

Tiszteletreméltó erőfeszítéssel dolgozik városunkban néhány nemeselelkű emberbarát, hogy a modern ember alattomos el-lenségét, fajunk irtóját, a tudóveszt borzalmas sötét munkájában megállítsa. Ezek hullanak el körülöttünk s már százakra megy azok száma, a kiknek keble magasabban léleklizik és a hála sóhaját sóhajtja feléjük. Ezek a kevesek a megmenekültek, de ezek remegnek, vergődnek a pusztító kór polypkarjai közt és esengve néznek felénk egészségesek felé, a kik épek vagyunk, a kik dolgozni és áldozni vagyunk képesek. Ezekhez, hozzánk intézi Révy Ferenc dr. főorvos ezt a lelkes és szép indítványt, a mely megérdemli, hogy mindenki elolvassa és ne legyen senki, a ki áldozatra föl ne buzdulna. Melegen ajánljuk figyelembe:

Indítvány.

A Fejérmegyei Szent-György-kórház 1908. évi működéséről folyó évben kiadott jelentésének a tudógümökör elleni védekezésre vonatkozó részét a következő sorokkal zártam be:

„A védekezéshez sorakozik továbbá, hogy a tudógümökörök, főképen az előrehaladottabbak, a családtól lehetőleg eltávolíttassanak. Egetően szükséges ez az intézkedés a szegény néposztálynál, hol igen gyakran csak egy kicsi, egészségtelen, tulzsfolt földes szobában a fertőzés majdnem csak elkerülhetetlen. Egy tudógümökörök részére felállítandó kórosztály külön pavilonnal a vármegyei kórház keretében több mint kívánatos volna. Ezen befektetést bátran mondhatnám a legjobban gyümölcsözőnek.”

A tudógümökörök betegeknek a családtól való elkülönítése tényleg olyanmire és oly égetően szükséges, hogy ezen intézkedés nélkül az ellene való védekezés legyőzhetetlen akadályokba ütközik.

Ha fontos dolog, hogy a tudógümökörben szenvedők még a jobbmodu családok köréből is lehetőleg eltávolíttassanak, még ott is, hol az elkülönítés semmi nehézségbe sem ütközik, mennyivel inkább égető ezen óvintézkedésnek keresztülvitele ott, hol az elkülönítéssel járó védekezés részint a szegénység, részint a tudatlanság következtében teljesen lehetetlen.

Az ezen baj elterjedése ellen mindinkább megnyilvánuló védelmi mozgalomnak legfőbb feladata tehát, hogy a fertőzésre alkalmas tényezők csökkentésének munkájában az elkülönítést hathatós eszközökkel lehetővé tegye. Ezen védelmi mozgalomnak fontos szervévé alakult ki nálunk áldásos működésével vármegyénk és városunk tudóvesz ellenvé dekező egyesület, amely feladatának körébe vonta, hogy az ilyen beteget idejében kipuhatoja, felkeresse s védő szárnya

Anyakönyvi statisztika.

1909. szeptember hó 25-től 1909. október hó 2-ig.

Születés. Született: 9 törvényes fiú, 14 leány, törvénytelen fiú, 1 leány, 3 halvaszületett törvényes fiú, 0 leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 28.

Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli, 5 törvényes fiú, 6 7 éven felüli 7 férfi, 3 nő. Összesen 21.

Eszerint a születés a halálozást 7-el mulja felül.

Meghaltak:

Gelencsér János r. k. 1 napos, DV. munkástelep. — Virág Katalin r. k. 3 hónapos, Sütő-u. 14. Antal István r. k. középirtokos s. cs. tagja, 20 éves, Olaj-u. 8. — Horváth István r. k. 5 hónapos, Berényi-ut. — Csatári István r. k. 1 hónapos, Vargacsatornapat. — Ullmann Nándor izr. önálló gabonakereskedő, 61 éves, Kigyó-u. 17. — Szilasi Erzsébet r. k. 2 éves, Vendel-u. 21. — Gróf István ref. városi rendőr, 61 éves, Gyümölcs-u. 24. — Bogár Mária, r. k. 5 hónapos, DV. munkástelep. — Kárárs József napszamos, 75 éves, Szt. György-kórház. — Györök József r. k. önálló bogárnár, 33 éves, Szt. György-kórház. — Arany Ferenc r. k. 8 hónapos, Sarló-u. 15. — Özv. Németh Józsefné, Schillss Julianna ág. h. ev. 64 éves, Palotai-u. 61. — Mester Ferencné, Zsigmond Erzsébet, r. k. 28 éves, Vágóhídi-dűlő. — Pálfi János r. k. nyug. dv. mozdonyvezető, 63 éves, Budai-ut 30. — Csutoritz Katalin r. k. 14 éves, Vörösmarty-tér. — Kék Ferenc r. k. 19 hónapos, János futás. — Lencsés Erzsébet r. k. 2 hónapos, Sziget-u. 13. — Sziágyi Ilona r. k. 21 hónapos, Könyök-u. 2. — Gáspár Julianna r. k. 2 hónapos, Rákóczi-u. 6. — Bogárnár József napsz. ref. 53 éves, Szent György-kórház.

ROPS

**biztonsági gyorsfűző
Tűzveszély kizárva.**

Ha felborul — elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasár- és háztartási cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.
Képes prospektust ingyen és bérmentve.

**ROPS Fémáru Részvény-Társaság
BUDAFET, V., Küiső-Váci-ut 74/69.**

Helybeli, elárúsítók:

**Knazovitzky Elemér, Krén Ignác, Róth Sándor,
Schlamradinger Gyula, Burg Herman és
ifj. Ditmár József.**



ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bőr kabátok, utazó bundák,

raglán-felöltők, kabátok.

Ha viszket

akinek éjjel-nappal szüntelenül viszketése van s nyugalmát s alvását és sokszor társadalmi életét veszélyeztető az száradtatásméltó. Amár ez csak bőrlégszűrésre mutat, mégsem létezett ezigdig oly szer ez eltan, ami ennek a kinos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapokon át ezen bajban szenvedők kétségbe vannak esve, testileg s lelkiileg megtörve, képtelenek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pontot képez a bőrön, amely rettenetesen viszket s a vakaró ujját önkívületlenül magához készíti. Ez rendszeren a kezdete s rosszabbodó viszketésre vezet. A viszketés okai még eddig nem lettek kikutatva miután azonban a betegség jeleinek tekinthető, úgy minden ilyen esetben amennyi az orvosai tanácsára kell hallgatni. Sok orvos a viszketégbetegek különösen hangsúlyozzák a Zucker-féle szabad, gyógyszerzappas kedvező s gyors hatását. A vastag fehér hab ezen szappan által előidéz szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketés megszűntetését hozza magával, úgy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegbántó borbajt a Zucker-féle szabad, gyógyszerzappan segítségével egyszerűen s a legnagyobb reménnyel el lehet távolítani.

A megrendelésnél a következő különbségre kell figyelni:
Zucker szabad, 35%-os gyógyszerzappas a leghatásosab s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.
Zucker szabad, 15%-os gyógyszerzappas, hatásában s mennyiségben gyengébb. Darabja 1 kor.
Ehhez való Zucker-féle krém (zsírtalanított) a bőrkrémek gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 1.25 kor.

Valódi kapható Székesfehérvárott
STEINER BÉLA drogeriájában.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hatyugyógyszertár** által Majna-Frankfurt.

VÉD JEGY.



Az eredeti Singer-varrógépek valódi, árusító ezen védjeggyel ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bogrnár-u. 2.
SZEKESFEHÉRVÁR.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

Keil-lack

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden-szinben.
Keil-féle legfinomabb cipőcrém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Flits Pál és Langraf Gábor és Fia cégnél, Székesfehérvárott.

Bicske: Kéller Szilárd.
Deveser: Böhm József.

Sárbogárd: Braun Miksa.
Veszprém: Bakos Kálmán.

Székesfehérvári utmutató.

Fűszer:
FLITS-PÁL FIA
fűszer és csemege üzlete
Nádor-utca 4.

SZIGETHY TESTVÉREK
közvetlen kávébehozatala és
fűszer csemege kereskedők
Kossuth-utca.

IFJ. TÓGLGYULA
festék és cement
főraktára.
Városház-tér 1 sz.

**Keresztény
fogyasz. szövetkezet**
Szűgyény Marich-utca.
Fiók üzlet Zámoly-utca.

BRUZSA GYÖZŐ
fűszer, festék és liszt ke-
reskedő
Szőchenyi-utca 58 sz.

HERMANN MIHÁLY
fűszer és liszt keres-
kedő
Tobak-utca 2 sz.

IJ. GRÜNSCHNEK JÁNOS
fűszer, liszt-, vegyeskeres-
kedése
Szőhérvár, Halász-utca 1.

KÜMMEK KÁROLY
csemege, fűszer és liszt
kereskedő
Rákóczi-utca 7 sz.

Noszkó Horváth Gyula
fűszer, liszt és borkereskedő
Halász-utca 10 sz.

Hus:
FLEISCHER MÓR
mészáros mester
iskola-utca
Marhahus.
1 kgr. l. r. leveshus 26 kr.
" " " " " " " " 24
" " " " " " " " 24
" " " " " " " " 28
" " " " " " " " 28
Borjuhús.
1 kgr. combja 36 kr.
" " " " " " " " 34
" " " " " " " " 30

ASZTALOS GYULA
hus, szalonna, zsír és egyéb
hentes áru üzlete
iskola-utca 6 sz.

HAMMER IGNÁ CZ
hus, szalonna, zsír és egyéb
hentes áru üzlete
Üzlet: Palotai-utca 24
napi piac: Szűgyény
Marich-utca.

Cukrász:
BINDER GYULA
Városház-tér 5 sz.

Sütők:
CSEERNYAY VILMOS
sütődéje, naponta friss
Graham kenyér kapható.
Palotai-utca 18 sz.

MOHAI FERENCZ
sütődéje naponta friss
sütemény kapható
Simor-utca 33 sz.

Divat:
Keresztes Zsigmond
divat áruháza
Városház-tér.

Knazovitzky Béla
kamarai szállító, kalap, cipő,
úri és női divat különleges-
ségek nagy raktára. Szabott
árak.
Nádor-utca.

FALVAY FERENCZ
úri és női divat
Kossuth-utca.

KOVÁTS ANTAL
úri és női divat
Városház-tér.

ALMÁSSY ISTVÁN
férfi divat üzlete
Városház-tér.

VARGA ISTVÁN
női szabó műterme
Nádor-utca 7 sz.

ORSZÁGH IMRE
női szabó
Nádor-utca 3 sz.

**Singer Co. varrógép
részenyártás**
ajánlja eredeti varrógépeit
Bognár u. 2 sz.

Rehorska Vilmos
műfesto és vegytisztító
intézet
Üzlet: Háltér 1.
Telep: Tobak-utca 21 sz.

NOLL NÁNDOR
műfesto és vegytisztító
intézet
Városház-tér

PAPP KÁROLY
utóda Szalkovszky József
műselyom festő vegytisztító
intézet
Üzlet: Városház-tér 5 sz.
Telep: Palotai-utca.

AUERBACH JÓZSEF
mosó intézete
Jókai-utca 10 sz.

NAGY IGNÁ CZ
mosó intézete
Lakatos-utca 10 sz.

Férfiszabók:
KISS ANTAL
Kossuth-utca 4 sz.

FAZEKAS LAJOS
Kossuth-utca 13 sz.

WEIHINGER LAJOS
Kossuth-utca 18 sz.

Bognár és Kristóf
polgári és papi szabók
Rákóczi-utca 2 sz.

Cipészek:
HÁRY GYULA
anatómiai cipész üzlete
Budai-ut 28 sz.

KOVÁTS JÓZSEF
Kossuth-utca 5 sz.

NÉMETH SÁNDOR
Kossuth-utca 4 sz.

POLLÁK REZSŐ
férfi és női cipész
Nádor-utca 7.

RÉDEI GÉZA
Kossuth-utca 15 sz.

Sándorovits testvérek
úri és női cipészek
Sas-utca.

VIRÁGH I. FERENCZ
Simor-utca 2 sz.
úri és női cipész.
Saját készítményű cipő
raktár.
Megrendelések pontosan
cszoköltöztetnek.

Kalapos:
DITTRICH EDE
férfi kalap üzlete
Szűgyény Marich-utca

Fürdő:
ÁRPÁD-FÜRDŐ
Kossuth-utca.

Külfönfélek:
PETE GYULA
fényképész
Várkor-ut 28 sz.

KLÖKNER PÉTER
cs. és kir. udvari könyv,
zenemű, papír és fényké-
pező cikkek kereskedése.
Nádor-utca.

KUBIK LÖRINCZ
könyv és papirkereskedő
és könyvkötésze
Nádor-utca.

HEILMAN SÁNDOR
könyvkötésze
Szent Imre-utca 1.

HEIN MÁRTON
hangszerkészítő
Kossuth-utca 2 sz.

Schnetzer Nándor
lívog, porcz. épület üveges
Szűgyény Marich-utca 5 sz.

PAPP LÁSZLÓ
vaskereskedő
Szűgyény Marich-utca 1.

KNAZOVITZKI ELEMÉR
vaskereskedő
Nádor-utca.

PAPP SÁNDOR
szij és nyereg gyártó
Nádor-utca.

IZINGER KÁROLY
szijgyártó
Bank-utca

KÜMMEK BÉLA
mű és kereskedelmi
kertiészete
Kossuth-utca.
Telep: Kert-utca.

IFJ. LERF FERENCZ
mű és kereskedelmi kertész
Palotai-utca.

Neubarth Lipótné és társa
óráis és ékszerész
Nádor-utca.

BAKOS JÓZSEF
kádármester
Malom-utca 6 sz.

BOHN ALAJOS
kefekötő
Bank-utca 6 sz.

PERCZ IMRE
esztergályos
Simor-utca 27 sz.

KOVÁCS GYÖRGY
kocsigyártó
Fazekas-utca.

GERVEIN MIHÁLY
kovácsmester.
Készít mindennemű új és
divatos kocsikat.
Vörösmarty-tér 1.

KÖNIG KÁROLY
kéményes és köszörűs
Városház-tér.

KÖNIG JÓZSEF
kéményes és köszörűs
Kossuth-utca 7.

**Vendéglők és
kávéházak:**
BARNAI IGNÁ CZ
Magyar Királyhoz címzett
kávéháza és szállodája
Nádor-utca.

FEKETE GÉZA
„Othlon kávéház”
Mozi.
Kossuth-utca 17 sz.

Üzy. Embécht Gyuláné
Dréher féle sörésmoza
Bank-utca 1 sz.

RÉDEI VILMOS
Vörösmarty kör
vendéglő tulajdonosa
Kossuth-utca.

GÁRDOS ZSIGMOND
„Korzó kávéház”
Nádor-utca.

HEGYI JÓZSEF
Szinházi sörésmoza
Nádor-utca.

IFJ. HÉJJ IMRE
Arany Ponty
vendéglős
Háltér 3 sz.

IFJ. HÉJJ FERENCZ
kálozi vendéglős
Tolnai-utca 2 sz.

HORVÁTH MIHÁLY
vendéglője kütinő borok s
pontos kiszolgálás
Tobak-utca 7 sz.

KUNTLER JÓZSEF
beszálló vendéglős
Palotai-utca 33 sz.

VINKÓCZY KÁROLY
beszálló vendéglős
Vásár-tér 36 sz.

Építők:
SZABÓ JÓZSEF
építési irodája
Várkör-ut 43 sz.

JÁMBOR ISTVÁN
kőműves és ácsmester
Vásár-tér 22.

Vanka Testvérek
ácsmesterek
Palotai utca 71 sz.

**Kszantner és Pintér
testvérek**
építési vállalkozók
Felsőkirálysor 49 sz.

STREIT JÓZSEF
ácsmester
Palotai-utca 57—59 sz.

KISS KÁROLY
építési irodája
Szőnőre-utca 10.

IFJ. Steszkal Ferenc
okl. kőműves mester és
építési vállalkozó
Szőnőre-utca 2 sz.

MARCO DEMARKO
beton és mozaik készítő
Kert-utca 7 sz.

PEHÁK ANDRÁS
építési vállalkozó
Csönka u. 9 sz.

Asztalosok:
NAGY JÓZSEF
épület asztalos
Szőchenyi-utca 24 sz.

NYÁRY GYÖRGY
kamarai szállító
épület és mű asztalos
Felsőkirálysor.

FÜSTER LAJOS
mű asztalos
Megyeház-utca 15 sz.

KUTI MÁRTON
épület és butor asztalos
József-utca 2.

TOMAN JÁNOS
mű butor és épület
asztalos
Háltér 19 sz.

BODA GYULA
épület és butor asztalos
Lövőde-utca 12 sz.

GERBÁN ISTVÁN
kárpitos
Jókai-utca 4 sz.

Lakatosok:
ZILAY GYULA
mű és épület lakatos
Bátya-utca 8.

KILI JÁNOS
épület és műlakatos
Ősz-utca 21 sz.

WELTZEL LAJOS
épület, gép és vízvezeték
szerelő
Vásár-tér 5 sz.

KOVÁTS JÁNOS
géplakatos műhelye
Háltér 9 sz.

Festők:
GERLITS JÓZSEF és FIA
szóabafestő és mázoló
Jókai-utca 2 sz.

Schmöltz László
cim-, szóabafestő és
mázoló
Vásár-tér 17 sz.

GÜNSBERGER KÁROLY
cim és szóabafestő
Háltér 9 sz.

GUTMANN L. ES FIA
szoba, cim-cimer és fanemű-
festő.
Iakik Kégl György-utca 7.

Temetkezés:
HERMANN KÁROLY
ES TÁRSA
„Kegyelet” temetkezési
vállalat
Kossuth-utca